

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Aleše Korejtky a Mgr. et Mgr. Jaroslava Vávry ve věci

žalobců: a) L. T.
b) N. T.
c) V. T.
všichni zastoupeni advokátem JUDr. Josefem Kulhavým,
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje,**
sídlem Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice

za účasti: I. E. H.
II. J. H.

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne X, č. j. X,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobci podali soudu společnou žalobu proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Litomyšl, odboru správního (dále jen „*městský úřad*“) ze dne X, č. j. X. Tímto rozhodnutím městský úřad z podnětu zúčastněné osoby I. jako navrhovatelky zrušil údaj o trvalém pobytu žalobců podle ust. § 12 odst. 1 písm. c) zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech a o změně některých zákonů (dále jen „*zákon o evidenci obyvatel*“), tedy z důvodu zániku užívacího práva a neužívání objektu.

II. Obsah žaloby

2. Žalobci v poměrně obsáhlé a poněkud méně přehledné žalobě popisují průběh správního řízení. Polemizují s tvrzeními zúčastněné osoby I. jako navrhovatelky ohledně důvodů pro návrh na zrušení údajů o trvalém pobytu žalobců (dále jen „*předmětný návrh*“). Žalobci pravidelně navštěvují zúčastněné osoby. Naposledy v období 15. až 19. srpna 2020, tedy týden před podáním návrhu na zrušení údaje o místě trvalého pobytu, navštívili žalobci a) a c) zúčastněné osoby. Žalobci b) a c), jež jsou vnoučaty zúčastněných osob, trávili vždy prázdniny u zúčastněných osob. Žalobci mají za to, že jediným důvodem pro podání návrhu byla obava, že by zúčastněné osoby mohly přijít o svá majetková práva k nemovitosti. Bezpředmětná pak není ani ta skutečnost, že městský úřad týden před podáním návrhu vydal žalobkyni a) nový občanský průkaz. Městský úřad však následně tuto skutečnost nebral v potaz a slepě věřil důvodům uváděným zúčastněnou osobou I.
3. Žalobci následně obsáhle popisují vznik svého trvalého pobytu na adrese X (dále jen „*předmětná adresa*“). Žalobkyni a), jako dceři zúčastněných osob, svědčilo odvozené užívací právo. Po dosažení její plnoletosti existovala ústní dohoda o bezplatném užívání bytu mezi ní a zúčastněnými osobami. Tato platila i po jejím odstěhování do zahraničí v roce 1997. Ústní dohoda platila i pro žalobce b) a c), neboť ti se odstěhovali do zahraničí spolu s matkou – žalobkyní a). Od doby jejich odstěhování až do 26. 8. 2020 nepodaly zúčastněné osoby návrh na zrušení údajů o trvalém pobytu. Žalobkyně a) prozatím nezměnila v České republice místo svého trvalého pobytu, resp. nemá v úmyslu ukončit trvalé bydliště na území České republiky. Žalobkyně a) také nutně potřebuje platný občanský průkaz k uzavření sňatku a v důsledku řízení o zrušení údaje o trvalém pobytu jí tak vzniká škoda.
4. Žalobci v žalobě také napadají způsob, jaký s žalobkyní a) komunikovala oprávněná úřední osoba městského úřadu – paní O. T. Mají za to, že tato úřední osoba podávala nejasné informace a nesouhlasila, aby jí při vyřizování dané věci někdo zastupoval. Žalobkyně a)

také žádala, aby jejímu synovi – žalobci b) bylo oznámení o zahájení správního řízení doručeno řádně na adresu, kde se zdržuje. To se však nestalo a žalobci b) bylo oznámení doručeno až po výsledku svědka. Doručování žalobci b) se pak mělo konat tzv. fikcí, a to i přesto, že jeho adresa, kde se zdržuje, byla městskému úřadu známa. Žalobce b) tak nebyl řádně a včas informován o zahájení řízení. Žalobci k tomu citovali právní úpravu doručování ve správním řízení a rovněž úpravu posuzování běhu lhůt v době trvání nouzového stavu. Ačkoliv byl městský úřad seznámen s adresami, na nichž se žalobci zdržují, postupoval v řízení tak, jakoby adresy pobytu známy nebyly. Rovněž nevzal v potaz vyhlášení nouzového stavu v České republice a s tím spojené omezení.

5. Žalobci nesouhlasili ani s vypořádáním odvolání žalovaným, který neshledal žádné zásadní pochybení, které by mohlo mít vliv na zákonnost rozhodnutí městského úřadu. Žalobci také navrhli provedení důkazu výsledkem MUDr. J. H., oprávněné úřední osoby O. T. a žalobkyně a).

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný s žalobou nesouhlasil. Navrhl, aby byla žaloba zamítnuta. Ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobní námitky jsou z převážné části opakováním námitek vznesených v prvostupňovém a odvolacím řízení. Výslech oprávněné úřední osoby by byl podle žalovaného irelevantní. Zúčastněná osoba I. uplatnila řádně svůj návrh, jímž došlo k zahájení řízení. Požadavek žalobců stojí na nesprávných skutkových a právních předpokladech. Bezpředmětný by pak podle žalovaného byl i výslech MUDr. J. H., neboť je evidentní, že žalobci se dlouhodobě zdržují v zahraničí. Vadou způsobující nezákonnost rozhodnutí nemohlo být ani případné nepřipojení kopie protokolu k vyrozumění účastníků ve smyslu ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „*správní řád*“). Závěrem žalovaný citoval stanovisko Ministerstva vnitra zaslané žalovanému, podle něhož žalobci mohou u zastupitelského úřadu požádat o vydání cestovních pasů k cestě do České republiky, kde mohou požádat o vydání nových občanských průkazů. V praxi se netrvá na dodržení zákonné lhůty pro podání žádosti o vydání nového občanského průkazu občana s trvalým pobytem v České republice, pokud tento prokáže, že se fakticky zdržuje v zahraničí.

IV. Replika žalobců

7. V replice k vyjádření žalovaného žalobci namítli podjatost oprávněné úřední osoby, paní O. T. Tuto námitku podle nich žalovaný nedostatečně vypořádal, když její jednání označil za neformální komunikaci. Žalobci v té souvislosti odkázali na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu. Žalobci nesouhlasili ani s tvrzením žalovaného o tom, že byli řádně seznámeni s podklady a mohli v řízení uplatňovat svá procesní práva. Znovu připomněli, že žalobci c) bylo doručeno oznámení o zahájení správního řízení až po výsledku MUDr. H., přesto, že jeho adresa byla městskému úřadu známa. Městský úřad měl v tomto případě aplikovat ust. § 22 správního řádu, případně žalobci c) ustanovit opatrovníka. Žalobci také nesouhlasili s odročením ústního jednání dne 5. 10. 2020 z důvodu trvajících nouzového stavu v České republice. K problematice odročení jednání žalobci citovali judikaturu správních soudů. Nesprávně postupoval městský úřad i v případě zastoupení. Měl totiž zvolit postup dle ust. § 37 odst. 3 správního řádu. Konečně

žalobci v replice ještě namítali nepřezkoumatelnost žalovaného rozhodnutí. Ve správním řízení totiž nebyl nikterak zjišťován názor manžela navrhovatelky. Přitom předmětná nemovitost je ve společném jmění manželů a v takových záležitostech jako je návrh na zrušení trvalého pobytu je zapotřebí souhlasu druhého manžela s odkazem na ust. § 714 odst. 1 zákona č. 89/2012. Sb., občanský zákoník (dále jen „*občanský zákoník*“).

IV. Vyjádření osob zúčastněných na řízení

8. Osoby zúčastněné na řízení nepodaly k věci žádné vyjádření.

V. Skutková zjištění vycházející z obsahu správního spisu

9. Dne 26. 8. 2020 podala zúčastněná osoba I. návrh na zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobců a), b) a c). Uživací právo mělo zaniknout tím, že žalobci žijí trvale v zahraničí.
10. Podáním doručeným městskému úřadu dne 29. 9. 2020 se žalobkyně a) vyjádřila k předmětu řízení (obdobná argumentace jako v nyní v žalobě) a navrhla položení konkrétních otázek při výslechu svědka MUDr. J. H.
11. Z výslechu svědka MUDr. J. H. konaného dne 5. 10. 2020 vyplynulo, že žalobci na předmětné adrese v domě zúčastněných osob od roku 1997 trvale nežijí, pouze toto místo navštěvují, případně zde tráví prázdniny. Poslední pobyt žalobkyň a) a b) na předmětné adrese se odehrál v srpnu 2020. Podle svědka bylo důvodem návrhu obava zúčastněných osob, že v případě finančních potíží žalobkyně a) a jejího budoucího manžela by byl ohrožen jejich domov.
12. Městský úřad rozhodnutím ze dne 17. 12. 2020 rozhodl ve věci žalobců tak, že údaj o místu trvalého pobytu na předmětné adrese se ruší. Nabytím právní moci rozhodnutí je pak místem trvalého pobytu žalobců sídlo ohlašovny, tj. X. V odůvodnění vyložil, že obě zákonné podmínky pro zrušení údaje o trvalém pobytu – zánik uživatelského práva a neužívání objektu – jsou v případě žalobců splněny. V případě žalobkyně a) bylo uživatelské právo odvozeno od její matky a otce (zúčastněných osob), zúčastněná osoba I. však svůj souhlas s bydlením podáním návrhu na zrušení trvalého pobytu odvolala. Žalobcům b) a c) pak svědčilo uživatelské právo odvozené od žalobkyně a) jako jejich matky. I v jejich případě však uživatelské právo zaniklo odvoláním souhlasu zúčastněné osoby I. Městský úřad se také v odůvodnění vyjádřil ke způsobu doručování písemností ve správním řízení. Doručováno bylo žalobcům na adresu trvalého pobytu tzv. fikcí a nad rámec toho bylo doručováno také na adresu, kterou městskému úřadu sdělila zúčastněná osoba I. Skutečnost, že se ze zahraničí nevrátily doručenky s potvrzením převzetí, nemá v tomto případě význam. Podle § 19 odst. 6 správního řádu totiž potvrzení o doručení není třeba v případě, kdy je z postupu účastníka řízení zřejmé, že mu bylo doručeno. Městský úřad, jak již uvedeno výše, obdržel písemné podání žalobkyně a) dne 29. 9. 2020, na základě čehož městský úřad usoudil, že oznámení o zahájení řízení jí bylo doručeno.
13. Rozhodnutí městského úřadu napadli žalobci odvoláním. Obsah odvolání je téměř totožný s obsahem nyní projednávané žaloby, kterou soud shrnul v kapitole II. tohoto rozsudku.
14. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění uvedl, že neshledal žádné zásadní pochybení, které by mělo vliv na

zákonnost rozhodnutí. Z písemných reakcí je zřejmé, že se účastníci s obsahem písemností dostatečně seznámili. Zejména žalobkyně a) svých procesních práv v řízení dostatečně využívala. Podle žalovaného bylo ve správním řízení prokázáno, že žalobci objekt, v němž mají trvalý pobyt, nevyužívají a současně zúčastněná osoba I, v jejímž je objekt vlastnictví, navrhla zrušení trvalého pobytu žalobců. Byly tedy splněny obě podmínky nutné ke zrušení údaje o trvalém pobytu žalobců. Námitky žalobců uvedené v odvolání na tom podle žalovaného nemohou ničeho změnit, neboť na rozhodnutí o zrušení údaje o trvalém pobytu nemají vliv.

VI. Posouzení věci krajským soudem

15. Krajský soud v řízení vedeném podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“), přezkoumal žalované rozhodnutí v mezích žalobních bodů, přičemž dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům.
16. Žaloba není důvodná.
17. Podle § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel *„[o]hlašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu, zaniklo-li užívací právo občana k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu občana a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část.“*
18. Podle § 12 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel *„[o]hlašovna rozhodne o zrušení údaje o místě trvalého pobytu podle odstavce 1 písm. c) jen na návrh vlastníka objektu nebo jeho vymezené části nebo na návrh oprávněné osoby uvedené v § 10 odst. 6 písm. c). Navrhovatel je v takovém případě povinen existenci důvodů uvedených v odstavci 1 písm. c) ohlašovně prokázat.“*
19. Předně krajský soud konstatuje, že žalobní námitky jsou z valné většiny opakováním, případně rozšířením odvolací argumentace. Přitom není smyslem soudního přezkumu znovu podrobně opakovat již jednou vyřčené, a proto se může soud v případech shody mezi názorem soudu a odůvodněním žalobou napadeného rozhodnutí odkazovat na toto odůvodnění (srov. např. rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005–130 publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS, či rozsudky téhož soudu ze dne 2. 7. 2007, č. j. 4 As 11/2006-86, a ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Soudní přezkum ve správním soudnictví totiž není dalším přezkumným kolem ve správním řízení, nýbrž je zaměřen především na posouzení toho, zda ve správním řízení byla dodržena garantovaná práva žalobců. K tomu je třeba ještě uvést, že obě rozhodnutí správních orgánů tvoří jeden celek.
20. Soud z napadeného rozhodnutí zjistil, že žalovaný se s odvolacími námitkami vypořádal dostatečným a právu odpovídajícím způsobem. Je proto případné, aby soud na odůvodnění napadeného rozhodnutí odkázal.
21. Z výše citovaných ustanovení zákona o evidenci obyvatel tedy plynou dvě podmínky, při jejichž kumulativním splnění rozhodne ohlašovna (obecní úřad v místě trvalého pobytu) o zrušení údaje o místě trvalého pobytu občana. Prvním předpokladem k tomuto rozhodnutí je situace, kdy zaniklo užívací právo občana k objektu nebo jeho části, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo jeho trvalého pobytu. Dále musí být splněna i podmínka, že občan takový objekt nebo jeho část nevyužívá. Rozhodnout o zrušení údaje

o místu trvalého pobytu lze jen na návrh vlastníka objektu nebo jeho části, případně na návrh osob uvedených v ust. § 10 odst. 6 písm. c) zákona o evidenci obyvatel.

22. Stěžejním úkolem městského úřadu proto bylo zkoumat naplnění těchto podmínek. To v nyní projednávané věci městský úřad bezezbytku splnil. Žalovaný se pak v napadeném rozhodnutí vypořádal i s odvolacími námitkami, jimiž žalobci brojili proti závěru městského úřadu o zániku jejich užívacího práva a nevyužívání předmětné nemovitosti. Na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů v této části proto soud plně odkazuje. Současně musí soud na tomto místě konstatovat, že převážná část námitek žalobců, ať již vznesených nyní v žalobě či v průběhu správního řízení, se týká procesního postupu městského úřadu, zejména způsobu doručování a konání výslechu svědka. K tomuto se krajský soud vyjádří níže. Pokud však jde o výše uvedené námitky zániku užívacího práva a nevyužívání předmětné nemovitosti, je třeba zmínit, že žalobci své žalobní námitky v podstatě beze změny přenesli do žaloby ze svého odvolání proti rozhodnutí městského úřadu. Žalobci tudíž de facto zcela pominuli tu skutečnost, že se předmětnými námitkami zabýval žalovaný v napadeném rozhodnutí. Žalovaný jednotlivé odvolací námitky, jež jsou v podstatě totožné s námitkami žalobními, pečlivě a beze zbytku vypořádal. Žalobci v žalobě nijak nereflektovali tuto skutečnost. V tomto ohledu platí, že žalobci tím, že v žalobě zopakovali argumenty vznesené v odvolání, aniž by reagovali na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, v němž se žalovaný s předmětnou argumentací vypořádal a přezkoumatelným způsobem popsal a vysvětlil, na základě jakých konkrétních úvah uzavřel o nedůvodnosti odvolacích námitek, značně snížili svou šanci na procesní úspěch, neboť soud za žalobce nemohl domýšlet další argumenty.
23. Pokud žalobci v žalobních bodech neprezentují dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podrobněji srov. rozsudek NSS ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013–128). S přihlédnutím k výše uvedeným závěrům se tak soud ztotožnil s argumentací, kterou uvedl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí v reakci na odvolací námitky žalobců, neboť odvolací námitky se ve všem podstatném překrývají s žalobci uplatněnými námitkami vznesenými v žalobě.
24. Krajský soud se tak vyjádří ke splnění podmínek pro rozhodnutí správních orgánů o zrušení údaje o místu trvalého pobytu v nyní projednávané věci. Pokud jde o naplnění první z podmínek, tedy zániku užívacího práva, pak sami žalobci uvedli, že jim užívací právo svědčilo jen na základě ústní dohody mezi nimi a zúčastněnými osobami, přičemž původně plynulo z rodinného práva. Souhlas s touto dohodou, tedy s užíváním předmětné nemovitosti jako místa trvalého pobytu však přinejmenším zúčastněná osoba I. zcela jistě odvolala. Z právní úpravy rozhodování o zrušení údaje o místu trvalého pobytu vyplývá, že v takovém případě správní orgán nikterak nezjišťuje a následně neposuzuje důvody, které vlastníka objektu k takovému rozhodnutí (odvolání souhlasu) vedly. O jinou situaci by šlo například v případě, kdy by mezi vlastníky objektu a žalobci byl nájemní vztah. O takový případ se zde ale nejedná. Jestliže tedy zúčastněná osoba I. jako oprávněná osoba odvolala souhlas s užíváním předmětné nemovitosti (vyplněný tiskopis návrhu na č. 1. 1 prvostupňového spisu), pak městský úřad, po zjištění, že je naplněna i druhá podmínka,

správně rozhodl o zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobců, aniž by zkoumal důvody, pro které zúčastněná osoba I. svůj souhlas odvolala. Námitky žalobců vznesené již ve správním řízení tak plynou spíše z nepochopení právní úpravy rozhodování v těchto případech. Proto ať již k odvolání souhlasu s užíváním předmětné nemovitosti přivedla zúčastněnou osobu I. pouhá obava o majetek či jiné důvody, na rozhodnutí městského úřadu taková skutečnost nemohla mít jakýkoliv vliv. Městský úřad byl povinen zkoumat v této části pouze to, zda byl návrh podán k tomu oprávněnou osobou. Navíc lze dodat, že institut evidence trvalého pobytu má své opodstatnění především toliko při evidenci obyvatel, žalobcům však zrušení údaje o místu trvalého pobytu v ničem podstatném nebrání. Nemění to ani jejich vztah k nemovitosti na předmětné adrese. Jak uvedl žalovaný, žalobcům v takovém případě automaticky vznikne trvalý pobyt v sídle ohlašovny.

25. Správní orgány se pečlivě zabývaly i naplněním druhé podmínky pro rozhodnutí o zrušení údaje o místu trvalého pobytu, tedy skutečnosti, že žalobci předmětnou nemovitost nevyužívají. Ostatně sami žalobci v průběhu správního řízení a nyní i v žalobě uvedli, jaký je jejich vztah k předmětné nemovitosti. Podle jejich tvrzení zúčastněné osoby v předmětné nemovitosti navštěvují cca 4 x ročně a rovněž žalobci b) a c) tam vždy trávili své prázdniny v rozsahu několika měsíců. To však, jak správně uvedl žalovaný, nelze považovat za užívání objektu ve smyslu ust. § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel. Fakticky totiž žalobci žijí trvale v zahraničí (Itálie), jak sami uvedli. Žalovaný také vhodně poukázal na rozsudek NSS ze dne 23. 10. 2008, č. j. 3 As 38/2008–82, v němž se kasační soud zabýval výkladem ustanovení § 12 odst. 1 písm. c) zákona o evidenci obyvatel, zejména pak ve vztahu k tomu, co lze považovat za nevyužívání objektu. Na straně 85 citovaného rozsudku NSS dospěl k závěru, že „[s]lovo „neužívá-li“ (po zániku užívacího práva k bytu) byt je třeba vyložit ve smyslu faktické realizace práva na bydlení. Jestliže stěžovatel dlouhodobě v bytě nebydlí, tedy nevyužívá svého práva na bydlení, pak byt, k němuž nemá právo nájmu, neužívá ani v rámci práva na bydlení. Zákon o evidenci obyvatel akceptuje faktický stav, bez ohledu na to, proč občan právo na bydlení nerealizuje (nevyužívá).“ Tyto závěry je nutné aplikovat i v nyní projednávané věci tím spíše, že žalobci v průběhu správního řízení ani nyní nijak nespороvali svůj faktický pobyt v zahraničí, tedy mimo předmětnou nemovitost. Jak uvedeno výše, skutečnost, že žalobci zúčastněné osoby navštěvují několikrát ročně, případně, že v předmětné nemovitosti tráví určitý delší časový úsek během letních prázdnin, není možné považovat za faktické bydlení. Proto krajský soud uzavírá, že i tato druhá podmínka byla v případě žalobců naplněna.
26. Za důvodnou nemůže soud považovat ani námitku či spíše tvrzení žalobkyně a) o tom, že jí vzniklá situace brání ve vydání občanského průkazu, který potřebuje z důvodu sňatku. Po nabytí právní moci rozhodnutí o zrušení údaje o místu trvalého pobytu žalobkyně a) bude jejím trvalým pobytem sídlo ohlašovny, v jejímž územním obvodu na území České republiky měla poslední místo trvalého pobytu, jak plyne z ust. § 10a zákona o evidenci obyvatel. To však nijak nebrání vydání občanského průkazu, jak se žalobkyně a) patrně mylně domnívá. Vydání občanského průkazu pak nebránila ani situace vzniklá v důsledku pandemie Covid-19. Je sice pravdou, že v důsledku určitých omezení cestování v rámci evropských států mohlo žalobcům přicestování do České republiky činit obtíže, nicméně

z oficiálních veřejně dostupných zdrojů je známo, že nemožnost splnit povinnost včasné výměny občanského průkazu lze prokázat dlouhodobým pobytem v zahraničí.¹

27. Za určitou hmotněprávní námitku pak lze ještě považovat tvrzení žalobců o tom, že zúčastněná osoba II., tedy manžel zúčastněné osoby I. nepodal, ani nepodepsal předmětný návrh, přestože s odkazem na ust. § 714 občanského zákoníku byl jeho souhlas nutný, neboť předmětná nemovitost je ve společném jmění manželů. Ani tuto námitku soud neshledává důvodnou. Žalovaný se jí zabýval na straně 5 svého rozhodnutí. Uvedl, že není třeba, aby návrh na zrušení údaje o místu trvalého pobytu podávali vždy nutně všichni spoluvlastníci objektu. Argumentace absencí souhlasu zúčastněné osoby II. při rozhodování o záležitostech týkajících se společného jmění podle soudu neobstojí. Podání návrhu na zrušení údaje o místu trvalého pobytu totiž soud považuje za tzv. běžnou záležitost týkající se společného jmění manželů, tedy záležitost, v níž může každý z manželů jednat sám. K této úvaze vede soud především dosavadní judikatura k rozlišení běžných a nikoli běžných záležitostí společného jmění manželů, jakož i komentářová literatura². Podle nich lze za nikoli běžnou záležitost považovat například prodej, darování či zastavení nemovitosti. Tedy takové jednání, jehož výsledkem bude zpravidla podstatná změna majetkové podstaty společného jmění manželů. Jednání spočívající v podání návrhu na zrušení údaje o místu trvalého pobytu lze ve světle shora uvedeného považovat za běžnou záležitost. Tímto jednáním totiž nedochází ke změně (snížení objemu) ani k potenciálnímu ohrožení majetkové podstaty společného jmění manželů – zúčastněných osob.
28. V souvislosti s výše uvedeným pak soud považuje za vhodné ještě uvést, že i v případě, kdy by podání předmětného návrhu bylo považováno za nikoli běžnou záležitost z pohledu správy společného jmění manželů, přesto by nebylo možno takové námitce v tomto konkrétním případě vyhovět. Je zřejmé, že v nikoli běžných záležitostech nemusí být dán předchozí souhlas (přivolení) manžela, neb postačí souhlas dodatečný a to vyjádřený popřípadě konkludentně tím, že manžel, dozví-li se o právním jednání svého manžela v záležitosti, kterou nelze považovat za běžnou, ničeho nenamítá, právnímu jednání ani jeho výsledku neopouje.³ V této věci je pak třeba připomenout, že městský úřad v průběhu správního řízení doručoval písemnosti i zúčastněné osobě II. Jednalo se například o oznámení o zahájení správního řízení. Zúčastněná osoba II. si tuto písemnost osobně převzala, jak soud zjistil z doručky přiložené k zasílanému oznámení na č. l. 11 prvostupňového spisu. Z oznámení o zahájení správního řízení měla zúčastněná osoba II. možnost bezpečně se seznámit s předmětem řízení, případně se k věci vyjádřit, o čemž byla poučena. Stejně tak jí bylo doručováno i vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům pro vydání rozhodnutí ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu. Ačkoliv z doruček plyne, že si zúčastněná osoba II. tyto písemnosti osobně převzala, možnosti vyjádřit se v průběhu celého správního řízení nevyužila. Neučinila tak ani nyní v řízení před soudem.

¹ Viz <https://www.mvcr.cz/clanek/osobni-doklady-642319.aspx?q=Y2hudW09MTM%3D>

² Srov. KRÁLÍČKOVÁ, Zdeňka. *Občanský zákoník: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2020. Velké komentáře. str. 185 – 191. Dostupné také v Beck-online.

³ Srov. DVOŘÁK, Jan, Jiří ŠVESTKA a Michaela ZUKLÍNOVÁ. *Občanské právo hmotné*. Praha: Wolters Kluwer, 2013. Dostupné také v ASPI.

29. Další námitky žalobců se pak týkaly procesního postupu správních orgánů.
30. Žalobci namítali podjatost městského úřadu, resp. oprávněné úřední osoby paní O. T. Žalobci její podjatost spatřovali v neformální komunikaci s žalobkyní a). Existence této vzájemné komunikace není předmětem sporu. Nesporná je také skutečnost, že žalobkyně a) a oprávněná úřední osoba O. T. jsou bývalé spolužačky. Předmětem sporu však je, zda tato komunikace mohla odůvodnit podjatost úřední osoby při rozhodování. Z obsahu vzájemné komunikace (popsané v žalobě a ve vyjádření žalobců ze dne 13. 1. 2022) podle soudu podjatost oprávněné úřední osoby dovodit nelze. Především je nutné zmínit, že paní O. T. jako úřední osoba se v zasláných zprávách adresovaných žalobkyni a) nikterak nevyjadřuje k předmětu řízení, neprezentuje v nich žádný svůj pohled na situaci vzniklou podáním předmětného návrhu ani neseznamuje žalobkyni a) se způsobem, jakým hodlá v dané věci jako oprávněná úřední osoba postupovat. Jakkoli soud vnímá tenkou hranici při posuzování toho, zda určité jednání úřední osoby směrem k účastníku řízení může či nemusí zakládat její podjatost, v tomto konkrétním případě soud v obsahu vzájemné komunikace neshledal nic závažného ve vztahu k možné podjatosti úřední osoby. Obsah komunikace mezi oprávněnou úřední osobou a žalobkyní a) soud hodnotí spíše jako zhodnocení úvah, které vedly zúčastněnou osobu I. k podání předmětného návrhu. Oprávněná úřední osoba totiž v oněch zprávách žalobkyni a) v podstatě jen sděluje, že rodiče žalobkyně a) – zúčastněné osoby – mají obavu z neznáma a proto patrně podali předmětný návrh. Pokud jde o odkazované rozsudky kasačního soudu ze dne 20. 11. 2014, č. j. 9 As 121/2014–33 a ze dne 30. 1. 2013, č. j. 1 As 19/2010–106, tyto nejsou přílehlivé k nyní projednávané věci, neboť se zabývají tzv. systémovou podjatostí. O ní však v této věci nejde a ani žalobci systémovou podjatost nenamítají. Žalobkyně a) také pominula to, co této neformální komunikaci mezi ní a oprávněnou úřední osobou předcházelo. Lze se totiž z jejího obsahu důvodně domnívat, že se jedná v podstatě o odpovědi úřední osoby na dotazy vznesené žalobkyní a), která tak patrně mohla být iniciátorkou uvedené komunikace. Nelze také přehlédnout, že žalobci námitku podjatosti formulovali až v řízení před soudem, resp. ve vyjádření ze dne 1. 9. 2019. V průběhu správního řízení a v žalobě proti napadenému rozhodnutí na uvedenou komunikaci poukazovali, nicméně nespojovali s ní podjatost úřední osoby.
31. I přesto, že uvedené jednání úřední osoby nemělo dle soudu vliv na podjatost oprávněné úřední osoby, neznamená to, že takovou formu komunikace lze označit za vhodnou, resp. šťastně zvolenou. Ačkoliv totiž lze v jednání úřední osoby spatřovat spíše nápomoc žalobkyni a) v pochopení situace, může se takové jednání stát v budoucnu terčem kritiky a důvodem pro zpochybnění nepodjatosti úřední osoby tak, jako se tomu stalo v nyní projednávané věci.
32. Dalším okruhem námitek procesního charakteru pak bylo údajné vadné doručování žalobci c) a nevyhovění žádosti o odročení jednání. S těmito námitkami se soud taktéž neztotožňuje. Žalovaný se těmito námitkami zabýval na str. 3 a 4 napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že oznámení o zahájení řízení bylo všem žalobcům doručeno tzv. fikcí na adresu jejich trvalého pobytu v České republice. Takový postup však soud nehodnotí jako správný, resp. na místě za situace, kdy městskému úřadu bylo z podstaty věci známo, že se žalobci v České republice nezdržují. Na základě sdělení kontaktní adresy v zahraničí pak

městský úřad doručoval vyrozumění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, jakož i samotné rozhodnutí ve věci právě na sdělené zahraniční adresy. Krajský soud se shoduje se závěrem žalovaného o tom, že ačkoliv bylo převzetí zásilky v zahraničí ve vztahu k žalobkyním a) a b) vykázáno podpisem pana B. D., přítele žalobkyně a), je z okolností zřejmé, že se žalobkyně s obsahem písemností seznámily. Jak již jednou uvedl žalovaný, žalobkyně a) na zasílané písemnosti reagovala. Městskému úřadu před výsledkem svědka MUDr. H. zaslala doplňující otázky, které mají být svědkovi položeny. Rovněž po obdržení rozhodnutí ve věci podala odvolání. Je tedy zcela nepochybné, že se žalobkyně s písemnostmi seznámily, když na ně reagovaly a žalobou napadená rozhodnutí k žalobě přiložily. Nedošlo tak k žádnému podstatnému zkrácení procesních práv žalobkyň.

33. Pokud jde o doručování žalobci c), ten si na adrese doručení v zahraničí výzvu k seznámení se s podklady rozhodnutí osobně převzal, jak vyplývá z doručenky ve správním spisu. Vhodný postup, s nímž se krajský soud ztotožňuje, pak naznačil žalovaný, podle něhož městský úřad mohl pro lepší informaci k zaslanému vyrozumění účastníků podle § 36 odst. 3 správního řádu připojit kopii protokolu o výsledku svědka MUDr. H. Soud však rovněž sdílí obdobný názor na výsledek svědecké výpovědi MUDr. H., totiž že jeho výpověď nevnesla do projednávané věci žádné nové zjištění. Obsah výpovědi MUDr. H. se v podstatě shoduje s tím, co žalobci uváděli v průběhu správního řízení a nyní i v žalobě. Tato okolnost tedy, jak uvedl žalovaný, nemohla založit nezákonnost vydaného rozhodnutí. Nadto v odvolacím řízení již bylo žalobci c) doručováno výhradně na jeho doručovací adresu X. I přestože tedy městský úřad v řízení pochybil, pokud jde o doručování písemností žalobci c), nestačí podle ustálené judikatury NSS uplatňovat jen porušení svých procesních práv, nýbrž je třeba i zkoumat, zda mohl být v důsledku toho žalobce zkrácen na svých hmotných právech. V tomto konkrétním případě pak krajský soud, jak plyne ze shora uvedeného, takové zkrácení na hmotných právech neshledal.
34. Krajský soud proto konstatuje, že rozhodnutí správních orgánů byla vydána v souladu se zákonem, přičemž soud neshledal ve správních řízeních ani procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Za pravdu nelze dát ani žalobci namítané nepřezkoumatelnosti rozhodnutí. Krajský soud je naopak názoru, že se žalovaný pečlivě zabýval odvolacími námitkami a tyto ve svém rozhodnutí dostatečně přezkoumatelným způsobem vypořádal, a to zcela v souladu s ust. § 68 odst. 3, jakož i se závěry vyjádřenými v rozsudku NSS ze dne 23. 7. 2009, č. j. 9 As 71/2008–109, na nějž bez dalšího žalobci odkazovali.

VII. Závěr a náklady řízení

35. S ohledem na shora uvedené závěry nebyla žaloba shledána důvodnou a krajský soud ji proto dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
36. O náhradě nákladů řízení mezi žalobci a žalovaným soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobci nebyli v řízení úspěšní. Žalovanému podle obsahu správního spisu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rámec běžné úřední činnosti.
37. Osoby zúčastněné nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť jim soud v řízení neuložil žádnou povinnost (§ 60 odst. 5 s. ř. s.). Osobám zúčastněným tak nevznikly žádné náklady, jejichž náhradu by mohl soud přiznat.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 16. února 2022

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předseda senátu